

Szegőfi Anna

1945–2019

Panni ahhoz a levéltáros nemzedékhez tartozott, amelynek tagjai a levéltárak 1968-ban történt tanácsi kezelésbe vételét követő években kezdték vagy bontakoztatták ki pályafutásukat. A legtöbb megyei levéltár ebben az időszakban vált valódi történetkutatási műhellyé, és ez a folyamat kéz a kézben haladt a levéltári szakszerűség színvonalának emelkedésével. A hagyományos egyszemélyes főlevéltárnoki szerepkört végképp felváltotta a jól képzett szakemberek munkamegosztásán alapuló, szervezett intézmény működésének követelménye. A megyei levéltárak munkatársai között országos és regionális szinten is folyamatos kapcsolatok alakultak ki, melyek megteremtésére az ELTE levéltár kiegészítő szakán végzett közös tanulmányok, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Levéltári Szekciója, majd 1986-tól a Magyar Levéltárosok Egyesülete nyújtottak keretet. Panni fontos tagja volt annak a szakmai-baráti kapcsolati hálónak, amely a rendszerváltáshoz közelítő, majd az azt követő, kihívásokkal teli időszakban mintegy a vállán vitte a szakmát.

1945. február 7-én született a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Sáta községben. Gyermekezeit és a gimnáziumi éveket Ózdon töltötte, az itteni háttér mindvégig meghatározó volt számára. Egyetemi tanulmányait a budapesti ELTE BTK magyar–történelem szakán kezdte, diplomát viszont a debreceni KLTE Bölcsészettudományi Karán szerzett ugyancsak magyar–történelem szakon. 1971-ben a Szolnok Megyei Levéltárban kezdett dolgozni. 1974-ben kapta meg levéltárosi másoddiplomáját. Itt készítette el a doktori disszertációjának alapját képező Jász-Nagykun-Szolnok Megye kialakítása című munkáját, amely a levéltár kiadásában 1975-ben jelent meg (Seres Péterné néven publikálta). Egyik szerkesztője volt a levéltár ugyanebben az évben megjelent fondjegyzékének. Ezzel szinte egyidejűleg mint a levéltári munka szinte minden fázisában már gyakorlatot szerzett levéltáros került át a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárba. Itt kiemelt munkaterülete a gyűjtőterületi munka irányítása volt, melynek terén széles körben elismert szaktekintélyvé vált. Nem kevésbé tevékenyen vette ki részét a levéltári anyag segédletekkel való ellátásában, a megye- és helytörténet művelésében, a levéltári kiadványkészítésben, élve mindazokkal a lehetőségekkel, amelyeket a korszak megyei levéltára általában nyújthatott. Tagja volt a Miskolc várostörténeti monográfiáját sokéves munkával elkészítő munkaközösségnek. Olyan alapvető adattárakkal szolgált a megye történetének kutatását, mint a levéltár kéziratos térképein szereplő földrajzi nevek feldolgozása, a megyére vonatkozó törvényhelyek mutatója a kezdetektől 1949-ig, a Hőgye Istvánnal közösen összeállított árszabások katalógusa, a Jakó Mariannal közösen összeállított Borsod megyei egyesületek adattára. Szerkesztője és

egyik összeállítója volt a megye történeti helységnévtárának. A kor jellegzetes műfajai közé tartozott a helytörténeti olvasókönyv, amelyet Panni – Nagy Károly és Tóth Péter szerzőtársaival – a számára oly kedves Ózdról állított össze hatalmas forrásanyag összegyűjtésével és gondos, szakszerű megmunkálásával.

1992-ben magánéleti és munkahelyi szempontból is nehéz életszakasz után helyezkedett el Budapest Főváros Levéltárában. Az addig széttagoltan és rendkívül rossz körülmények között működő intézmény ekkoriban fejezte be a II. világháború óta létező raktárának felszámolását a Bazilika altemplomában, és anyagának nagyobb részét a kor követelményeinek megfelelően kialakított VIII. kerület Leonardo közüli épületbe tudta költöztetni. Az új épületben új szakmai közösség is formálódott, amelyből Panni kezdettől kitűnt a megyei levéltárakban megszerzett széles körű forrásismeretével.

Fő munkaköri feladata a felszámolt, csődbe ment, végelszámolásra került gazdálkodó szervek maradandó értékű iratanyagának mentése, levéltári átvétele lett. Kidolgozta a gazdálkodó szervek maradandó értékű iratainak mintajegyzékét, amely azóta is jól használható segédanyag mind a levéltárosok, mind az érintett szervezetek számára. Az iratkezelési és iratértékelési kérdésekkel való foglalkozás valóságos szenvedélye volt. E területen szívesen vállalt országos léptékű feladatokat is. Vezette azt a munkabizottságot, amely kidolgozta az 1950–1990 közötti tanácsi iratok selejtezésére vonatkozó mintajegyzéket. 1997–2002 között főosztályvezetőként irányította a BFL Leonardo közüli, a közigazgatási és vállalati anyaggal foglalkozó részlegét, amely méretét tekintve egy átlag feletti megyei levéltárnak is megfelelt.

Nagy energiát fordított arra, hogy az általa irányított munkatársakat valódi szakmai-baráti közösséggé is formálja. Különösen nagy szeretettel fordult azok felé a fiatalok felé, akik érettségivel rendelkezve, kezelői munkakörben kerültek a levéltárba. Odaadással karolta fel szakmai fejlődésüket, minden erejével támogatva őket a közép-, majd felsőfokú szakképesítés, az erre vállalkozókat pedig a diploma megszerzésében. A levéltári szakképzés és továbbképzés terén mint oktató és mint képzési programok kidolgozója, menedzsere is kiemelkedően aktív szerepet vállalt.

Azok közé tartozott, akik a levéltárügy egésze iránt felelősséget éreztek. Számos szakmai összefogásból született munkaanyag elkészítésének volt részese, hosszú ideig a szakmai rendezvények elmaradhatatlan résztvevője és gyakori előadója, 1997–2010 között az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának titkáraként fáradhatatlanul végezte az ezzel járó sok adminisztratív és szervezőmunkát. 2004-ben megkapta a legnagyobb szakmai elismerést, a Pauler Gyula-díjat, 2009-ben pedig a BFL-ben hosszabb időn át nyújtott kiváló teljesítményért adományozható Gárdonyi Albert Emlékérmét.

A szakma iránti érdeklődését és szeretetét 2002-ben történt nyugállományba vonulása után is megőrizte, de egészségi állapota egy idő után a közlekedésben is mindinkább akadályozta. Utolsó útjára az ózdi Gyári Temetőben kísérhettük el. Nyugodjék békében!

Á. Varga László – Sipos András

A Levéltári Szemle szerzőinek figyelmébe!

A Levéltári Szemle közlési és hivatkozási szabályzata a 2018. 3. lapszámtól megváltozott. Kérjük jövőendő szerzőinket, hogy tanulmányuk elkészítésénél már az új szabályzatot vegyék figyelembe, amely a Levéltári Szemle 2018. 1. számában, illetve az archivportálon érhető el.

www.archivportal.hu/leveltari-szemle

A borítón:

illusztráció az 52–72. oldalon található tanulmányhoz

450 Ft

WWW.ARCHIVPORTAL.HU/LEVELTARI-SZEMLE